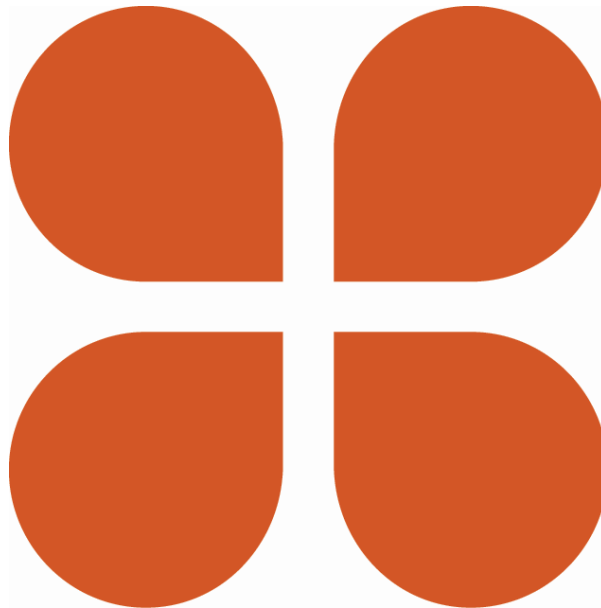

Vägledning för tillämpning av Kulturmiljölagen

Byggnadsminnen

Överklagande m.m. (3 kap 19-21 § §) -

Innehåll:

2	Överklagande m.m.(19 och 21 §)	4 -
2.1	Bakgrund	4 -
2.2	Tillämpning	4 -
2.3	Vägledning	5 -

2 Överklagande m.m.(19 och 21 §)

19 § Beslut av länsstyrelsen enligt detta kapitel överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd - krävs vid överklagande till kammarrätten. -

Länsstyrelsens beslut att inte förklara en byggnad för byggnadsminne får överklagas endast av Riksantikvarieämbetet. -

21 § Beslut enligt 1, 5 och 6 §§ gäller omedelbart. -

2.1 Bakgrund

Vem som kan överklaga ett beslut regleras i förvaltningslagen. I princip är det endast den som berörs av ett beslut och om det har gått honom eller henne emot som kan överklaga. Överklagande sker till allmän förvaltningsdomstol hos förvaltningsrätten i första instans. Prövningstillstånd till nästa instans i kammarrätten meddelas om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, om det finns anledning att ändra förvaltningsrättens beslut eller om det finns andra synnerliga skäl att pröva överklagandet. Kammarrättens beslut kan i sin tur överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.

De beslut enligt 21 § som gäller omedelbart är beslut om byggnadsminnesförklaring med skyddsbestämmelser, interimistiskt beslut och beslut om anmälningsplikt. Trots att besluten gäller även om de överklagas kan högre rätt besluta om inhibition, vilket innebär förbud mot verkställighet.

Avslag på väckt fråga om byggnadsminnesförklaring kan bara överklagas av Riksantikvarieämbetet, inte av den som väckt fråga.

2.2 Tillämpning

Ett förhållandevis litet antal av länsstyrelsernas beslut överklagas. För åren 2005–2008 var det totala antalet beslut som gällde 3 kap. KML drygt 1800 stycken. Antalet överklagningar till första instans var under samma tidsperiod 74 stycken. Orsaken till detta är troligtvis att de flesta beslut som länsstyrelserna fattar är positiva för den sökande och att det fattats väldigt få avslagsbeslut. De beslut som oftast överklagas gäller ändring av byggnadsminnen, då den sökande inte fått tillstånd att göra de ändringar av byggnadsminnet som efterfrågades. Domsluten är oftast till kulturmiljövårdens fördel, vilket innebär att domstolarna oftast ser att det allmänna intresset är större än den enskildes. Speciellt gäller detta domar som fattats av kammarrätterna.

Beslut som gäller avslag på väckt fråga om byggnadsminnesförklaring kan bara överklagas av Riksantikvarieämbetet. Riksantikvarieämbetet gör detta mycket selektivt och då främst för att utveckla rättspraxis i centrala frågor. Riksantikvarieämbetet har den grundläggande inställningen att ett framgångsrikt bevarande och en god förvaltning av värdefulla kulturmiljöer bör bygga på ett samförstånd mellan berörda aktörer; fastighetsägare, kommun och statliga myndigheter.

2.3 Vägledning

Beslut enligt 3 kap. KML som kan överklagas ska innehålla en upplysning där det tydligt framgår att beslutet kan överklagas och vart man i så fall ska vända sig. Överklagan ska göras inom tre veckor från det datum man fått beslutet.

I beslut om avslag på väckt fråga om byggnadsminne ska det framgå att beslutet bara kan överklagas av Riksantikvarieämbetet, vilket ska ske inom tre veckor efter beslutets datum.

Märk att beslut om byggnadsminnesförklaring (1§), interimistiskt förbud (5§) och anmälningsplikt (6§) gäller omedelbart även om de överklagas.

Om ingen överklagan sker inom den tid som är utsatt har beslutet vunnit laga kraft. Länsstyrelsen ska då genast meddela fastighetsregistret att så skett. (8 §)